

NAPREJ

„Glasilo jugoslovanske socialno demokratične stranke“

Izhaja razen nedelj in praznikov vsak dan opoldne.

Uredništvo in upravništvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6, I. nadst. Učiteljska tiskarna.

Naročnina po pošti z dostavljanjem na dom za celo leto K 36.—, za pol leta K 18.—, za četrt leta K 9.—, za mesec K 3.—. Za Nemčijo celo leto K 40.—, za ostalo tujino in Ameriko K 48.—.

Inserati: Enostopna petič vrstica 30 v; pogojem prostor 50 v; razglašeni in poslani vrstica po 60 v; večkratni objavi po dogovoru prineren popust.

Reklamacije za list so poštnine proste.

Posamezna številka 14 vinarjev.

„Zanesljiva delovna večina“.

Ali se gospod Seidler ne bo izpametoval? Najpreprosteji upogled bi ga moral prepričati, da se mora parlament sklicati in da vsak dan, za kolikor se zavleče sklicanje, le še bolj otežkoča stvari: zakaj se zviija in vendar ne skliče državnega zbora? Ko je poslal državni zbor domov, brez resnega vzroka, je zagotavljal, da bo odgoditev trajala le malo časa. Zatrnil je, da ga skliče zopet na 18. junija. Sedaj pa govori o predpogojih, ki se morajo izpolniti, preden se skliče državni zbor. Menda hoče on sam odločevati, kdaj naj se skliče državni zbor, kakor bi bilo to odvisno od njegove dobre volje. Zbuja se slutnja, da igra gospod Seidler s parlamentom nanačno igro, in zato se mu mora povedati v brk, da bi utegnila biti ta igra za državno skupnost zelo nevarna in bi on storil v interesu države kakor v svojem lastnem prav, da prenela z njo.

Gospod Seidler si je vtepel v glavo, da mora dobiti pred sklicanjem »zanesljivo delovno večino«, ki bi dala vladji vse, kar bi potrebovala, tedaj poleg državnega proračuna tudi dovolitev davkov in ki bi jamčila, da preglasuje vse vladji neljube predloge. Pretveza, da bi se mogla skrpati taka zvesto služeča vladna večina, je, da se natančno izrazimo, očitna nezmišl. K taki nepogojni uslugi bi se ne zavezali niti nemški meščanski poslanci; tudi ti ne bodo prisegli, da ne bi hoteli nikoli glasovati proti gospodu Seidlerju.

Toda ti nemško-meščanski, pa naj bi bilo njih nagmenje že kakršnokolišibodi, še vedno niso večina. Da bi se v državnem zboru obesila kakša stranka vladji Seidlerjevi ali njegovim predlogom na vrat, je seveda izključeno. Vse se vrti v tem pogledu okoli Poljakov, toda najpametnejše prepričanje bi utegnilo povedati gosp. Seidlerju, da je pač mogoče, da Poljaki končno glasujejo za takojimenovane državne potrebščine, toda nevenjetno je, da se kar vnaprej zavežejo za tako glasovanje. Ker je stališče Poljakov prav bistveno odvisno od razvoja dogodkov v kraljestvu, ali od tega, kakšno obliko dobi novi državni ustroj, kar se zopet odloči glavno v Berlinu, tedaj je naravno nemogoče, da bi se Poljaki odločili za to, da bi šli slepo za vladjo. Poljaki ne bodo vedno hoteli ohraniti prosto roko. Če se bodo dogodki v kraljestvu razvijali tako, da bo Poljakom prav, tedaj bodo najbrž glasovali za vladjo, če pojdejo drugače, njih nobeno Seidlerjevo pomežikanje ne bo pre-

motilo. Večno govorjenje o ustanovitvi »zanesljive delovne večine« nima tedaj nobenega zmisla.

Verujemo pač, da bi taka večina ugajala gospodu Seidlerju. Toda razmere so v avstrijskem parlamentu žalibog take, da je prav malo upanja na tako večino. Naloga je tedaj, potrebno večino iskati vedno iznova in jo najti — čemur spada seveda v prvi vrsti, da vlada pametno vlada, spušča prevelike neumnosti, kratko, da se obnaša modro in previdno. Neuspešno iskanje po »zanesljivi« delovni večini je le zavest gosp. Seidlerja, da ni stvari več kos, nimata toliko moči in umetnosti, da bi meril stvari, če postajajo težavne. Toda to še ni nikakršen vzrok, da se parlament ne skliče. Vzrok bi le bil, če se dožene, da gospod Seidler ni pravi mož, ki naj vlada v Avstriji.

Na drugi strani je jasno, da državni zbor, če je enkrat zbran, ne more poginiti, kajti nad vsemi nasprotstvi in strankarstvom ga v njegovi notranjosti preveva tako krepka življenjska volja, da je zajamčena vianost njegovega nemotenega zborovanja. Seveda tega se ne sme razumeti tako, da bi morda izostala kritika na vladi, katere vladanje naravnost izziva. Prav v nasprotju je, ker spada obračun o vsem, kar je vlada učinila in zakrivila, k najnujnejšim dolžnostim državnega zbora.

Današnji državni zbor, kakršnega duha je danes prešinj, hoče delovati, hoče potrditi svoje ustavodajno stališče in bo že sam skrbel za to, da se bo delo, katero je Seidler tako svojevoljno prekinil, zopet pričelo na vseh točkah. Da se stvari spravijo na pravi tir, ni treba več, kakor da se skliče zbornica. Videti je, da gosp. Seidler ni pravi mož, ki bi našel kamen modrosti. Cel mesec smo gledali gospoda Seidlerja, sedaj je pa skrajni čas, da se napravi konec, kajti državni zbor je sklicati brez odlašanja.

Že če se sklicanje le za trenutek odlašaja, je neopravičljivo. Državni zbor je temeljna naprava naše države, z ne manjšo obliko opremljena, kakor morda krona sama, in enkrat za vselej se mora iztrebiti misel, da se državni zbor izloči in da se vlada brez privoljenja ljudstva in njegovega zastopstva. Kdor vzame paragraf 14. le v usta, je veleizdajalec v državi in se pregreši na njenih prvih potrebah. Čas, ko se je prezirala pravica ljudstva, se ne more in ne sme povrniti. In če Seidler res ne skliče parlamenta, kakor se ugiba, stori veliko krivico.

Opozicija je prepovedana.

Opozicija ni ljuba nobeni vladi, toda zahtevati od opozicije, da se kar podvrže, da opusti svoja prizadevanja in opusti svoje zahteve, na tako državniško misel more priti pač le otroški razum avstrijskega ministrskega predsednika. Nič ne pretiramo, če pravimo, da zahteva dr. Seidler od opozicijskih strank, naj se odrekajo opoziciji, le, da mu rešijo življenje. Že sama misel, da je večina predpogoj za sklicanje parlamenta, je strašna. Kakor da bi brez večine ne bilo treba parlamenta! In ta je mogoča le, če se zavzamejo stranke za Seidlerjeve potrebščine. Kaj pravi ustavna logika? Da naj vlada, ki nima za vladanje potrebne večine, pobere svoja kopita in naj gre! Seidlerjeva logika pa sklepa obratno. Če mu poslanska zbornica ne dobi večine, ki jo potrebuje, se mora državni zbor razbiti! Ali smo videli že kje tak nezmišl? Tudi v Avstriji se pred Seidlerjem ni upal na dan; vlade, ki so pred njim ukimile parlament, so se mogle sklicevati na obstrukcijo, na nasilnost manjšine, ki ji je pač stala nasproti večina, katere je hotela glasovati za vladjo, pa vsled odgoditve parlamenta ni mogla storiti tega. Toda do sklepa, da vladi, ki ne dobi večine v parlamentu, ni treba odstopiti, temveč da gre in prekomi ustavo — kajti vladanje brez parlamenta je vladanje proti ustavi — do takega sklepa je prišel kot prvi v resnici šele g. dr. pl. Seidler! Toda treba je priznati, da bi tako originalno zamišljeni način vladanja bistveno bil veliko olajšanje, poenostavljeno vladanje. In da večina pri takem vladanju sploh ne sodeluje, je treba pripisati na račun državne krize.

Seidler bi rad poslancem najraje ne le prepovedal, da glasujejo proti njemu, hoče jim celo prepovedati, da bi govorili proti njemu. O nekem pruskem žandariu pripovedujejo, da je prepovedal nekoč shod z utemeljenjem, da se »o dnevnem redu ne sme govoriti«. Torej želi g. Seidler, da se mora o vsem, kar bi ga spravilo v zadrego, molčati. Govoriti bi se ne smelo ne o pogajanjih v Berlinu, ne o militarizmu, ne o okrožni odredbi in tudi ne o političnih pogajanjih Jugoslovancev. Če misli dr. Seidler, da je mogoče narodom, proti katerim nastopa sedaj, prepovedati kritiko in jim tudi prepovedati, da bi priobčili svojo kritiko v interpelacijah, je treba zopet pripisovati na račun njegove politične naivnosti: toda, kje pa ostane znamenita ministrska odgovornost? Gospod pl. Seidler je, kakor znano, pred krakim izjavil, da »prevzame

LISTEK.

Iz dnevnika mladega zaljubljenca.

II.

Idealist.

Nekoč se mu je stozilo in zaljubil se je v lično žensko krilo — oprostite — v lep obrazek ženske, ki je nosila tisto krilo. Nekaj časa jo je še srečaval; srečen že v mislih nanjo je bil ves blažen, kadar je srečal svoj ideal. Ko pa je odšla, mu je pisala, on odpisal in tako je šlo dalje. Kadarkoli je prejel od nje pismo, se ga je zveselil, ga prebral, zopet prebral in še enkrat prečital. Same mile reči, nežne vrstice iz roke ljubezni! In v otožni razkošnosti ji je odgovarjal, vedno zatrjujé ji večno in sveto ljubezen. Pisal je resnico in ni poznal varanja. Bil je idealist in kot tak je hodil po potih idealistov; v ženski je vedno videl svoj ideal, vzvišen in blesteč ideal, edino svojo srečo. Z njegovim idealom pa je bilo ravno nasprotno: ženska je bila in ženska je hodila po skrivnih in tudi očitih stezah poželenja. Prepričal bi se bil lahko — idealist, pa bil je slep in zato ni spoznal. Ob neki priliki sta se sprla idealist in ideal

radi velike, a naravne razlike, ki je obstojala med njima in človek bi mislil: »slepec bo izpregledal, norec bo postal pameten.« Ne, pa ne!

Se vedno je smatral žensko za ideal in bil žalosten le radi tega, ker mu ni hotela več pisati; potrj je taval okoli, ali oboževal jo je še vedno.

Vrnila se je, on je bil žalosten i dalje, žalosten, ker je vedel, da se je vrnila, a se mu ni približala. Tako je hiral v bolesti brezuspešnega hrepenenja in gotovo je, da bi bil umrl, da se nista nenadoma srečala v samotni ulici. Videla ga je, pristopila k njemu in mu gorko stisnila roki. Oh, sreča! Milo jo je prosil oduščanja — grešnik pred svetnico in velikodušno mu je odpustila. Videl je ljubkost njenega nasmehljaja, pri tem pa prezrl šegavost... »Kajne, sedaj si srečen!« je rekla in že izginila z dvema tovarišema v ulici... Zagnal se je za njimi in se opotekel na mostu... Nje sestra je gledala skozi okno in videla neumen, od bolesti spačen obraz. Zasmejala se je izzivajoče, porogljivo... Ustnici, oči, ves obraz so se rezale idealistu... Prešeren smeh in porogljiv obraz sta butnila v njega in spoznal je, da ženska sploh ne more biti ideal.

Brez naslova.

Nekdo je bil pri meni in me prosil, naj mu posodim revolver. Na vprašanje »zakaj«, mi je odgovoril: »Grem tja in tja in za vsak slučaj bo dober«.

»Res je, ampak žal, ustreči ne morem tvoji prošnji. Veš kaj, če si ne upaš tja brez orožja, potem ostani doma«.

»Ne šali se! Še enkrat te vprašam, ali ga posodiš ali ne?«

»Povedal sem ti; ne morem, ker ga sam rabim«.

»Tako?!«

»Da! Poslušaj! Ustrelim se!«

Nekdo je osupel stopil za korak nazaj, a se takoj nato zasmejal.

»Ustreliš se? Ha, ha! No — jaz ti verujem! A povej mi, če ti je mogoče preložiti tvoj nameravan samomor«.

»Da! Kdaj se misliš?«

»Danes!«

»Tako, tako!«

Govoril je genljivo sladko, s smehom, ki me je spravil še v dobro voljo. Vedel sem, da mi ne veruje in tako sem razumel, zakaj ne vprašuje po vzrokih.

»Veš kaj,« je nadaljeval. »Posodi mi ga vseeno. En dan semalija. Ali ti je prav? Jutri zvečer ga dobiš nazaj. No?«

»Naj bo, ker že tako mile prosiš. A gotovo: jutri zvečer ob sedmih prinesi revolver nazaj. Si razumeš?«

Pokimal je z glavo. Segel sem v predal in pregledal revolver. Edino patrono, ki je bila v revolverju,

kot ministrski predsednik odgovornost za vsa cesarjeva politična dejanja, najsi spadajo dotični akti neposredno ali posredno v okvir njegovega delokroga. Menili bi, da bo kar gorel same zavesti za polno odgovornost; pa nič tega, sedaj vidimo, da hoče udeleževati svojo polno odgovornost s tem, da beži pred stvarmi. Vidimo še več: On noče biti odgovoren niti za cesarjeva dejanja, niti za svoja lastna. Gospod Seidler postavlja vso ustavnost na glavo. Mesto, da bi bila njegova vlada odgovorna za dejanja in vladanje sploh, nalaga ministrski predsednik opoziciji dolžnost, da naj prizanaša vladi.

Izpremembe v avstrijskem ministrstvu

Sredi političnega gibanja, ki danes pretresa kosti starodavne monarhije pravzaprav zgolj zaradi nespretnosti vodilnih državnikov, je nastala v ministrstvu delna izprememba. Notranji minister grof Toggenburg je podal v terek demsijo, ki jo je cesar sprejel. Njegov naslednik je ravnatelj dunajske policije Edmund vitez plem. Geyer. Razentega je imenoval cesar ministrom tudi predsednika prehranjevalnega urada, Paula.

Proti Toggenburgu so Nemci vprizorili gonjo, češ, da je premalo zatiral slovansko gibanje, to je, ker ni bil za neparlamentarni režim, kakor ga zahtevajo nemški meščanski nacionalci. Čudna je res usoda avstrijske politike. Svobodomiselniji politiki so že od nekdaj trdili, da je Avstrija najbolj policijska država, to je, ves režim sloni na policijskem sistemu. In sedaj postane notranji minister dunajski policijski ravnatelj. Neglede na osebnost novega notranjega ministrstva, slutimo v predlogu Seidlerjevem sistem terorizma in absolutizma, ki ga zahtevajo nemške meščanske stranke. Seidler misli takole: Pogajal sem se s strankami, obljuboval jim koncesije, spravil jih v navskrižje medseboj s tajnimi dogovori in obljubami, zahteval sem konkretne obljube, o katerih govorimo danes v članku, tudi od njih; če pa ne marajo sprejeti predlogov, bomo poskusili vladati brez parlamenta. Krivi so torej poslanci, ki ne ubogajo ministrskega predsednika. Razširja se mnenje, da Seidler sploh resno ni nameraval sklicati parlamenta, ker ne more dobiti »zanesljive večine«. Če ne bo parlamenta, preti ministrstvu nova kriza. Zakaj neverjetno je, da bi ostali v vladi vsi sedanji ministri, v imenu katerih je Seidler še nedavno prisegal na ustavo, zlasti Bauhaus, Homann, Sylva-Tarouca in Wieser. Seidler bo potem zopet sestavljal kabinet, od katerega smemo pričakovati v sedanjih razmerah le poostrejev nezmyselnega režima.

Kam to vodi, bi vprašali? Poljski klub se je uprl Seidlerju, ker je ministrski predsednik priznal Ukrajincem deljivost Galicije. Poljaki se pa s tem niso približali Čehom in Jugoslovanom, zakaj zahtevajo le odstranitev sedanje vlade, zahtevajo parlament in pa rešitev poljskega vprašanja. Prav nič pa niso ogorčeni zaradi krivic proti drugim narodom.

Nujna potreba je, da se ohrani parlamentarno delovanje. Sedanji politični položaj se da rešiti iz krize le potem parlamenta, potem sporazumljenja, če ne z vladajočimi manjšinskimi strankami, pa preko njih in preko Seidlerja. To je ustavna nujnost! To je nujnost časa, ki jo lahko ovira policijski ravnatelj, a preprečiti za daljšo dobo je ne more.

Cas je, da prenehamo s srednjeveškimi razmerami tudi v Avstriji! Potrebna pa je za to pozitivna politika strank samih, ker avstrijski državniki je ne marajo. V tem nas potrjuje petdesetletna zgodovina.

Politični pregled.

— **Kongres čeških državnopravnih demokratov.** Glasov poročila čeških listov bo zboroval v Pragi dne 28.

sem vzel ven in mu dal orožje z opravičbo: »Ta bo zame!«

Odšel je in danes točno ob sedmih mi je prinesel revolver nazaj. Sklep je bil storjen, patrona zopet v revolverju. Mirno sem ogledaval orožje in priznati moram, da celo z nekim veseljem.

»Rahel pritisk, izgrešil ne bom!« Zaprl sem še okna. Pa vrag me je zmotil! »Nočem ti napraviti veselja, ljubica!«

Sprožil sem — v ogledalo, sam ne vem, zakaj, a menda se mi je zdelo tako še najbolj prikladno. Sedaj delam račun:

Ogledalo, vredno deset kron, je razbito; treba torej novega, sicer se bo še brat jezil. Denarja pa nič! Glej, pametna misel: revolver prodam onemu Nekdo, ki ga dobro poznaš. Dvajset kron že dobim zanj. Za ta denar kupim ogledalo in — Ne! Dvanajst kron bo dovolj za ogledalo, ostale osem pa zapijem še nocoj in tako napravim veselje sebi, ker mi vrag ni dopustil, da biga tebi, ljubica. Za kazen pa napijem prvo čašo gospici in šefe drugo vragu.

Sprejeto?

Menda že...

29. in 30. junija kongres čeških državnopravnih demokratov.

— **Poljaki proti Seidlerju.** Na svojem krakovskem posvetovanju je Poljski klub storil sklep, ki se obrača proti Seidlerjevi vladi. Ta poljski sklep je velike važnosti, ker je sedaj jasno, da je kabinet s vitevom Seidlerjem na čelu popolnem izključen, ker vlada sedaj razen nemško-nacionalnih in krščansko-socialnih trabantov nobene stranke nima za seboj. Seidler bi moral na vsak način izvajati posledice in oštropiti. A nemški trabanti Seidlerjevi prihajajo do zaključka, naj Seidler ostane, parlament pa naj molči, ozirom naj se razpusti. Proti volji narodov dveh tretjin Avstrije naj se s pomočjo absolutizma vzdrži na površju mož, ki je neznamit manjšini politikov izposloval okrožna glavarstva. Ti vladni trabanti igrajo s § 14. nevarno igro, če mislijo, da je po štiriletni vojni še mogoča kaka Stürgkhova era. Poljaki so se jasno izjavili proti Seidlerjevi vladi. Vlada naj izvaja konsekvence, naj odstopi in naj da svoji naslednici možnost, da uvede ustaven režim.

— **Poljsko vprašanje v avstrijskem zmislu je za Nemčijo rešeno.** O rešitvi poljskega vprašanja v avstrijskem zmislu poročajo iz Berlina: Kaj pa razumemo pravzaprav pod avstrijsko-poljsko rešitvijo? Vsakdo si misli nekaj drugega pri tem. Različne so rešitve tega vprašanja, toda ta izraz, ki je prišel že takorekoč pri nas do absolutne veljave, ni izbran prav srečno. Kaj razumejo pod njim v Avstriji, je znano: Priklopitev Poljske Avstro-Ogrski. Tako je tudi znano, da smo mi drugačnega mnenja in da smo že večkrat izjavili, da smatramo poljsko vprašanje v avstrijskem zmislu za rešeno, posebno, ker razgovori v glavnem stanu niso dosegli nobene enotnosti. Po mnenju grofa Buriana je rešitev v avstrijskem zmislu bolj primerna kot se misli in pridrži si je pravico, da še enkrat pove svoje razloge. Njegov obisk ta teden, ki bo v glavnem ceremonijelna zadeva, mu bo pa dal priliko, da pove svoje mnenje in svoj namen. Po našem mnenju ni praktično, da bi se zavzemali za tako rešitev in grof Burian se bo moral sprijazniti z rešitvijo poljskega vprašanja v nemškem zmislu. Zmena mnenj bo oboja stremljenja pojasnila in tudi oni avstrijski krogi, ki niso posebno naklonjeni za tesno zvezo z Nemčijo, bodo uvideli, da je poglobitev zveze v medsebojnem interesu. Grof Burian je velik zagovornik zvezne ideje in njegova znana naklonjenost do Nemčije daje upanje, da bo storil vse, kar bi tudi vnaprej pospeševalo misel medsebojne sprave.

— **Dunaj proti češki in jugoslovanski državi.** Dunajski občinski svet je sklenil slovesen protest proti ustanovitvi češke in jugoslovanske države in sploh proti deklaracijam z dne 30. maja 1917, ki da pomenijo ogroženje monarhije in težko škodo za gospodarsko in trgovinsko politiko monarhije. Poleg tega bi take države po mnenju dunajskega občinskega sveta izročile na severu tri in pol milijona, na jugu pa en in pol milijona Nemcev Slovanom. Dunajski občinski svet zahteva iznova uvedbo lex Kolisko in nemško navtično šolo v Trstu.

— **Nemški »volkstag« na Dunaju.** Prihodnjo nedeljo se vrši na Dunaju v prostorih mestne hiše »volkstag« vseh nemških strank. Zborovanje bo vodil župan dr. Weiskirchner. Govorili bodo med drugimi tudi dr. Eger iz Ljubljane o jugoslovanskem vprašanju, dalje Angerer, Wolf, Kunschak, dr. Mataja, dr. Titta in poslanec Pachler. Tu na jugu pa se prepoveduje sluh za shodom!

— **Konferenca v Budimpešti.** Kakor javlja »Hrvatska korespondencija«, prispeli so predvčerajšnjim v Budimpešto hrvatski ban A. pl. Mihalović, sekcijski načelnik dr. Krišković, poslanci grof Kulmer, dr. Lukienić, dr. Popović, dr. Paleček in banov tajnik vladni svetnik dr. Havliček. Uradno se nadalje javlja: Dne 12. junija se bo vršila pri ministrskem predsedniku dr. Wekerleju konferenca glede podaljšanja finančne nagodbe med Ogrsko in Hrvatsko z banom pl. Mihalovićem in drugimi hrvatskimi politikami. Vesti, ki so se v zvezi s to konferenco pojavile v raznih listih, niso utemeljene.

— **Avstro-Ogrska in Rusija.** Korespondenčni urad razglša: V raznih listih objavljena vest, da je c. in kr. vnanje ministrstvo obvestilo rusko vlado, da bi mu imenovanje gospoda Kamenjeva kot zastopnika vlade sovjetov na Dunaju ne bilo vseč, ne odgovarja dejstvom. Ker mirovna pogodba z Rusijo še ni ratificirana, vprašanje imenovanja diplomatskih zastopnikov Rusije pri nas in Avstro-Ogrske v Moskvi sedaj še ni aktualno in vlada torej ni bila v položaju, zavzeti stališče glede imenovanja diplomatskega zastopnika ruske vlade na Dunaju.

— **Proces proti poljskim legionarjem.** V Marmaros-Szigetu se je pričela, kakor smo že poročali, pred vojaško sodnijo dne 8. junija glavna razprava proti obtoženecem razpuščenega poljskega pomožnega zbora. Razprava je javna. Predlog braniteljev, da bi se vršila razprava v poljskem jeziku, je vojaška sodnija odklonila. Obtožencev je 112, med njimi 88 oficirjev. Obtoženi so zločina proti vojni sili države, zagrešenega z dezertiranjem, uporom, snovanjem komplotov, tatvinami, javnimi nasilstvi itd. Prvi je bil zaslišan stotnik-intendant dr. Roman Gorecki, ki je izjavil, da se ne čuti krivega. Poljskim legijam pripisuje manj vojaški in bolj politični značaj. Poudarjal je nevoljo med poljskim narodom, nastalo vsled brest-litovske mirovne pogodbe radi utelesenja Cholma in Podlahije v Ukrajino. Vesti, ki so na-

stale v zvezi s tem, kakor o odstopu poljske vlade, o demisiji regentskega sveta so spravile legionarje v nevzdržljivo razmerje s poljsko javnostjo in v nasprotje s svojimi vojaškimi dolžnostmi. Razprava se nadaljuje.

— **Sklicanje poljskega državnega sveta.** Poljski regentski svet je odobril sklep ministrskega sveta, da naj se skliče državni svet, tako da se dne 22. t. m. svečano otvori državni svet. Osnova volilnega reda za deželni zbor, ki ga je predložil ministrski svet regentskemu svetu v odobrenje, se zavzema za splošno, enako, tajno in direktno volilno pravico, z gotovimi lastnostmi proporcionalne volilne pravice. Vsak volilni okraj naj namreč voli več poslancev; glasovanje se vrši s pomočjo listin. Aktivno volilno pravico ima vsak državljani, ki je izpolnil 25. leto starosti, pasivno vsak, ki je dopolnil 30 let.

— **Volilna reforma na Prusku.** V pruski poslanski zbornici se je predvčerajšnjim vršilo četrto branje vladne predloge o volilni reformi. O kompromisnih predlogih se je vršila živahna debata. Zdelo se je, da se bodo stranke v kompromisu zedinile. Notranji minister dr. Drews je izjavil, da vlada kljub kompromisu med strankami vztraja na svojem prvotnem stališču in da tega stališča ne namerava spremeniti. Vlada kompromisnih predlogov ne more spremeniti in je popolnoma izključeno, da bi prišlo tako do kake volilne reforme. Del nacionalnih liberalcev je podpiral notranjega ministra in tudi Poljaki so odklanjali kompromisne predloge, ker proporcionalni sistem oropa Poljake vseh njihovih pravic. Pri glasovanju je bil sprejet z 223 glasovi proti 198 glasovom kompromisni predlog, ki veže volilno upravičenost na dveletno prebivanje. Manjšinski predlog, da naj se obnovi zahteva vlade po enaki volilni pravici, je bil s 235 glasovi proti 164 glasovom odklonjen. Nacionalno-liberalni predlog, da naj imajo volilno pravico oni, ki imajo lastno ognjišče in ki so se udeležili vojne, je bil odklonjen z 251 proti 147 glasovom. Pri poimenskem glasovanju je zbornica sprejela z 255 glasovi proti 154 glasovom kompromisni predlog, ki uvaža glasovanje z dvema glasovoma. S tem je izpolnjena vrzel iz tretjega branja glede načina volilne pravice, padel pa je seveda princip splošne in enake volilne pravice.

— **Podkupovanje nemškega časopisja.** Dunajski »Der neue Abend« poroča o nastavljenju šefredakterja graške »Tagespost« dr. Reichenauerja, za voditelja gospodarske informacijske pisarne. Dr. Reichenauer da je nastavljen s plačo 120.000 kron na desetletno pogodbo. Glavna njegova naloga bo, biti v dobrih razmerah z vodilnimi politikami in v stalni dotiki s časopisi.

— **Priprave za odločilno bitko.** Neutralnim listom se poroča iz Pariza: Francoske vojaške oblasti so ves razpoložljivi železniški material velike srednjemorske železnice Pariz-Lion zasogle za Transporte vojaških čet in vojnega materiala. Na raznih postranskih železniških črtah je promet popolnem ustavljen.

— **Islandska volna.** »Svensk Handelstidning« poroča: Večje število švedskih tvrdk je prejelo vest, da sta sklenili Anglija in Danska pogodbo, po kateri prepušča Danska Angliji vso volno, ki se nahaja v zalozgah na Islandu. To sporočilo je trgovce jako razburilo, ker imajo švedske tvrdke na Islandu znatne zaloge volne in ker hočejo Angleži prevzeti do 9. junija vso islandsko volno in jo plačati po 4 krone kilogram. Ker so plačevale švedske tvrdke volno po šest kron kilogram, bi imeli švedski trgovci vsled tega veliko izgube. List pozivlja švedsko vlado, da v tej zadev intervenira pri angleški in danski vladi.

Sodrugji iz Ljubljane in okolice!

Vsak dan bolj občutimo potrebo po dobri strokovni, politični, gospodarski in izobraževalni organizaciji, brez katerih si delavstvo ne more priboriti niti najmanjšega uspeha.

Vse stranke, ki so živele brez vsake strankine organizacije — se danes organizirajo in pripravljajo za bodočnost. Naša delavska stranka se mora zamašati samo na svojo organizacijo, ker na pristaše ki niso organizirani, sme le malo računati. Vsi naši industrialni kraji so danes tako dobro organizirani, kakor še nikdar. V Ljubljani pa ni tako, kakor bi moralo biti. Politična, kakor strokovna organizacija ni še taka, kakršna bo potrebna za bodoče boje. Mnogo je še delavcev, ki se smatrajo za socialiste, pa niso člani ne strokovne, ne politične organizacije.

Da se temu odpravimo in da se tudi v Ljubljani naša organizacija izpopolni, sklicuje

Splošna delavska zveza »Svoboda«

poučne društvene shode,

ki se bodo vršili:

V soboto, 15. t. m. ob pol 9. zvečer v restavraciji pri Sternu v Sp. Šiški za sodruga iz Šiške in v bližini.

V nedeljo, 16. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani hotela »Ilirija« v Ljubljani, za sodruga iz Kolodvorskega in Udmatskega okraja.

V ponedeljek, 17. t. m. ob pol 9. zvečer v restavraciji »Amerika« na Glincah, za sodruga z Viča-Glinc.

DNEVNI RED:

Potreba dobre organizacije za delavstvo.

Na shodih poroča sodr. Petejan.

Sodrugi iz Ljubljane in okolice udeležite se polnočestevilno shoda v svojem okraju, ker gre za izpopolnitev naše organizacije.

ODBOR.

Dnevne beležke.

— **Dr. Sušteršič no gre v Švico.** Deželni glavnik Kranjski je poslal graški »Tagespost« in drugim nemškimi listom iz Gasteina naslednji popravek: Z ozirom na notico v Vašem večerniku z dne 8. junija Vas prosim za popravek, da ta notica v vseh svojih delih ne odговarja resnici. Prav posebno še konstatiram, da nisem kupil nobenih posestev v Švici in da sploh ne posedujem niti enega posestva. Tudi nimam namena izpremeniti svoje bivališča. Za prijazni sprejem teh vrstic se Vam vnaprej zahvaljujem dr. Ivan Sušteršič, državni poslanec in deželni glavnik na Kranjskem.

— **Predavanje v Trstu.** V soboto, 15. t. m., se vrši v Trstu v veliki dvorani »Del. doma« predavanje o »Preradoviču«. Predaval bo dr. Martin Zgrablič.

— **O seji občinskega sveta ljubljanskega** smo na kratko poročali že včeraj. Župan je naznanil, da sta bili dve zadevi o vplačevanju ekvivalenta za vodovod in električno, ki ga je zahtevala finančna oblast, ugodno rešeni in da je občina pridobila zato 30.000 kron. — **Meščanstvo se podeli gostilničarju Štepecu v Šiški in mesarju Košenini.** — **Odobri se nadalje enkratni nabavni prispevek vsem mestnim uslužbencem in dispozicijski fond županu v znesku 12.000 K.** Sprejme se tudi resolucija, da naj se mestnim delavcem poviša dnevnik in da se jim v tedensko mezdo vštejejo tudi nedelje in prazniki. — **Odkloni se prošnja lišnih posestnikov, ki so prosili, naj se troški vojaške nastanitve razdele na več let.** — **Zgradbačasne tržne lope se odda ponudniku Weisbacherju za 22.452,52 K.** Rdečemu križu se nakloni za vračajoče se vojne vjetnike 300 kron. — **Občinski svet sklepa nadalje o ponudbah za nekatera stavbišča.** — **Posestvo Samgrad pri Cerkljah se proda na javni dražbi; najnižja ponudba 45.000 kron.** — **Poročila o dnevnih zavetiščih se vzamejo na znanje ter se odstranijo zadnje zapreke glede imenovanja voditeljic.** — **Sklene se razširiti trgovski tečaj na mestnem dekliskem listu v dvoletni učni zavod in ustanoviti na tem zavodu nadaljevalni tečaj pedagoškega značaja.** — **Priporočila o nekaterih cestnih zadevah.** — **Občinski svet, da ima mesto na razpolago samo 33 delavcev.** — **Odobri se poročilo ravnateljstva mestne zastavljalnice in računski sklepa mestne plavnice in mestnih voženj.** — **Občinski svetovalec Jeglič zahteva boljše varstvo parkov.** — **Občinski svet, Likozar omenja nedostatke na dolenskem kolodvoru glede zopetne tvoritve osebnega prometa in na električni cestni železnici proti 7 in pol minutnem prometu.** — **Obč. svet, Ložar opozarja na nekatere neokusne napise na raznih stenah, ki pohujšujejo mladino in želi, naj jih gospodarji odstranijo.** — **Jaleno ustanovo za sirote dobi Josip Mellik.** — **Gostilničarska koncesija, oziroma prenos iste se dovoli Al. Zorčiču in Mariji Levec, posel izvoščka pa Ivanu Ribnikarju.**

— **Šolska poslopja in vojaštvo.** Vojni minister je izjavil napram poslancem, da namerava za prihodnje šolsko leto izdati ukaz, ki bo določal, da bo morala vojaška uprava izprazniti velika šolska poslopja, v katerih je sedaj nastanjeno vojaštvo, ali se pa nahajajo vojaške pisarne, da pouk šolske mladine ne bo oviran. Izprazniti pa ne bo mogoče takih šolskih poslopj, ki služijo kot vojaške rezervne bolnišnice.

— **Petsto obtožencev.** V Judenburgu se je dne 5. t. m. začela pred tamošnjo okrožno sodniško razprava radi nekaterih izgrediv, o katerih pa časopisi niso smeli ničesar poročati. Obseg teh izgrediv si moremo predstavljati po tem, da je obtoženih okrog 500 oseb.

— **Zopet je proces proti stavkujočim delavcem** pred praškim domobranskim divizijskim sodiščem, ki so zagrešili hudodelstvo upora s tem, da so opustili delo. Dne 8. aprila so vpošklicali nekoga delavskega zaupnika češkomoravske tovarne za stroje k vojakom. To je delavce ozlovotilo in naslednji dan so ustavili delo. Zaupniki so se zaman trudili, da bi pomirili

delavce in so šli slednjič k vojaškemu poveljniku, kjer so dobili dovoljenje, da skličejo v tovarni shod. Ker delavci niso hoteli poslušati nasveta zaupnika Hradeckega, naj počakajo z ustavitvijo dela vsaj toliko časa, dokler se ne vrne deputacija, ki je odšla k vojnemu ministru, je dal vojaški vodja polkovnik Steywal delavcem povelje, da takoj nadaljujejo delo. Delavci in posebno žene so dejale, da toliko časa ne bodo delale, dokler ne odpokličejo zaupnika Macha. Popoldne je prišlo na delo le okolo 300 do 400 delavcev, med njimi razen rokodelskih učencev in vojaških delavcev 174 komandiranih vojakov, tako da dela ni bilo mogoče nadaljevati. Naslednji dan se je razširil štrajk tudi na sosednji električni obrat. Dne 10. aprila je dal vojaški poveljnik poklicati delavce po vojaških patruljah pred se in jim zagrozil z vojaškim poveljem, makar so pričeli delavci 13. aprila zopet z delom. Tako se glasi obtožba. Obtoženci so se zagovarjali, da niso mogli delati, ker je njih partija odšla in tudi stroji niso delovali. Naslednje dneve so prišli ponovno v tovarno, ko pa so videli, da delo splošno počiva in da je delavstvo ogorčeno in za delo nerazpoloženo, so odšli. Nekateri izmed njih so šli domov k svojim družinam, drugi na deželo, da si preskrbe živeža. Zaupnika Smutnega in Gregra so obtožili, češ, da sta pregovorila nemške delavce, naj se pridružijo stavki. V svoj zagovor sta navedla, da sta storila le svojo dolžnost, ko sta obvestila delavce, kaj se godi. V oddelku Smutnega delajo po večini le nemški delavci. Polkovnik Seywal je kot priča navedel, da je dal na shodu povelje, da se mora delo nadaljevati, in je mnenja, da se obtoženci niso hoteli pravzaprav pridružiti štrajku, da pa so jih prisilili k temu drugi. Potrdjuje, da so zaupniki od njega priznani in da se je pogajal z delavci, le z njihovim posredovanjem. Tudi mojstri in inženirji, ki so jih poklicali kot priče k obravnavi, so izjavili, da se obtoženci nikakor niso pridružili štrajku z zavestjo in preudarkom, menili so, da ne morejo delati. Tudi glede obeh zaupnikov so večinoma dejali, da sta le pomirjevala delavce. Sodbo bo izreklo sodišče v petek.

— **Demonstracije in izgredi v Levovu.** Kakor poročajo levovski listi, je prišlo dne 7. t. m. v Levovu do demonstracij in izgrediv. Vzrok: aprovizacija. Množica je udrla v prodajalno z živili in plenila. Več oseb je bilo ranjenih.

— **Nesreča pri vežbanju z ročnimi granatami.** Poročnik cesarskih lovcev v Inomestu Siegfried Freuner je poučeval vojake, kako naj rabijo ročne granate. V sled nesrečnega slučaja se je vrgla vrvice pri granati. Poročnik je takoj spoznavši, da bi v par minutah sledila eksplozija, prijel za ročno granato in tekel proti izhodu barake, da bi granata razpočila na prostem. V tem trenutku pa je stotnik zagledal stotnijo vojakov, ki so korakali nasproti. Hitro je dal povelje: »Na tla! Ročna granata!« Vojaki so sicer sledili povelju, ali v naslednjem trenutku je granata razpočila in ranila devet mož omenjene stotnije. Poročnik Freuner sam je bil tako ranjen, da je še isti dan umrl. Tudi od ranjenih vojakov sta že dva umrla.

— **Zgorela je v Girzeči vasi pri Cerkljah ob Krki hiša in gospodarsko poslopje Vrhovšekovi Mici.** Rešili so le sami sebe in živino. Zgorela je vsa obleka, denar in živež. Goreti je začelo dne 8. junija, ob dveh zjutraj. Vzrok je dosedaj nepojasnen. Škoda, okrog 5000 K, ni niti v polovico krita z zavarovalnico.

— **Nesreča na železnici.** Na Zidanem mostu je ponesrečil izprevodnik g. Leopold Zanesnik iz Ljubljane. Prepeljali so ga v Ljubljano, kjer je podlegel poškodbam.

— **Strašen uboj se je izvršil v Borovljah na Koroškem.** Delavca Ivana Wieserja, zaposlenega v nekem obratu, je v postelji ubila njegova žena s sekuro. Na mizi je pustila list z naslednjim besedilom: »Umorila sem svojega moža in skočim v Dravo«. Zdi se, da je izvršila žena svoje dejanje v duševni zmedenosti. Zakonska sta bila poročena šele leto dni in sta brez otrok. Ženo so našli prihodnji dan v čebelnjaku, kamor se je skrila, in so jo izročili sodišču.

— **Izkaznice za kadilce.** Kakor smo svojedobno poročali, se uvedejo v kratkem posebne izkaznice za nakup tobaka, oziroma smotk in cigaret. Zaradi obsežnih priprav se izkaznice ne morejo istodobno uesti. V ljubljanskem okraju tobačne zaloge se uveljavijo tobačne izkaznice dne 8. julija, v vseh ostalih kranskih okrajih pa 5. avgusta t. l.

— **Za kadilce.** Za prihodnji čas ni nič upanja, da bi mogli uvažati kaj več tobaka kot do sedaj. Pomisliti moramo, da v 15. mesecih, koncem leta 1919, smotk sploh ne bo več. Malo lepšo bodočnost ima cigareta. Preveč ugodnega položaja pa tudi kadilci cigaret ne bodo imeli, kljub temu, da je v Bolgariji, Turčiji in Rumuniji silno povečana kultura tobaka. Že radi valutnega vprašanja ne moremo uvažati tobaka po svoji volji. Od 15. junija dalje bodo prodajale tobačne trafike nekakšno vojno mešanico, sestojajo iz 40 odstotkov bukovega listja, 40 odstotkov hmeljevega listja in 20 odstotkov viržinskih žil. Ta mešanica se bo lahko dobivala brez tobačnih nakaznic.

— **»Tobak« nemških vojakov.** V rajstagu je interpeliral poslanec Müller Meimingen, da dobiva nemška vojska nekakšno »mešanico vojnega tobaka«, ki vsebuje le listje, po največ le bukovo listje. Vojaki mečejo ta tobak proč, ker je za mič in neraben.

— **»Abend« bo zopet izhajal.** Pred dvema mesecema so ustavile oblasti dunajski list »Abend«. Sedaj so dovolile, da sme izhajati z dne 10. junija list »Der neue Abend«, vendar bo njegov nastop milejši, ker ga utegne sicer zadeti ista usoda, kakor je zadela nekdanj njegovega predhodnika.

— **Maksimalne ceno za dimnikarje.** Deželna zadruga dimnikarjev na Kranjskem je vsled draginskih razmer zvišala maksimalne cene z dne 15. julija 1918 in sicer pavšalirana dela za 30 odstotkov in štedilnike za 50 odstotkov, nočno delo v gostilnah in restavracijah po delu in obsegu.

— **Ženske kandidature na Holandskem.** Različne stranke so postavile za volitve v drugo zbornico na Holandskem 22 ženskih kandidatov. Kakor znano je bila dovoljena pri zadnji spremembi ustave ženskam pasivna volilna pravica, dasi nimajo še aktivne. Zgodilo se bo morebiti, da pride nekaj žensk v parlament, ki bodo dokazale, da jih smatrajo volilci za vredne in sposobne, da zastopajo korigisti njih razredov in splošnosti, da pa niti te ženske same nimajo pravice, da bi oddale svoje glasove. To zares smešno in čudno razmerje bo menda učinkovalo, da pade pred aktivno žensko volilno pravico zadnja Bariera in da bo dobila holandska žena v kratkem absolutno, politično enakopravnost. Ženske kandidate je postavilo devet strank. Še je nekaj strank, kakor na pr. rimskokatoliška državna stranka, antirevolucionarna stranka in še par drugih, ki niso postavile nobenih ženskih kandidatov. Pa tudi v njih vrstah se množe zahteve po ženskih zastopnikih za lastno zastopstvo v drugi zbornici. Seveda še ni rečeno, da bodo te ženske tudi izvoljene. Bržkone bo prišel v parlament le majhen del kandidatij. Holandske še ne sme skrbeti, da bi dobila žena nadvlado v politiki. Volilni boj bo neodvratno prav zanimiv. Na vsak način pa bo teorijo o enakosti interesov vseh žen, ki jo tako rada naglašajo meščanska ženska gibanja, temeljito zavrgel. Kajti kandidatij različnih strank morajo zastopati zahteve strank, ki jih zastopajo in te zahteve si dosti močno nasprotujejo. Kandidatije svobodnih liberalcev morajo nastopiti za ojačenje obrambnih sredstev, dame ekonomične zveze za delavne pogodbe z zmanjšano stavkovno pravico, kandidatije svobodnomiselno demokratične zveze proti razrednemu boju itd. Kratko in malo, ženske se bodo borile druga proti drugi in meščanske ženske razen tega tudi proti proletarskim sodružicam. Slučaji, v katerih se bodo mogli zediniti, bodo le redki.

Vojna.

Dunaj, 12. junija. Uradno se razglašajo: Na gorski fronti in ob Piavi trajajo artiljerijski boji dalje. V odseku stilskega prelaza, zapadno Asiaga in ob Monte Asolone smo zavrtili sovražne sunke. V Albaniji, severozapadno Korice, smo odbili francoske napade.

Berlin, 12. junija. Na flanderskem bojišču topniški boji in poizvedovalno delovanje. V težkih bojih je včeraj armada generala Hutiera odbila napad francoskih divizij, ki so v lutih protinapadih naskakovale višine južnozpadno Noyona. Z izredno težkimi izgubami smo vrgli sovražnika na celi napadni fronti od Le Ployrona do Auteuil nazaj. Njegovi mnogoštevilni oklopni vozovi leže razstreljeni na bojišču. Med Mery in Beloy, kjer se je sovražni naskok zlomil v našem protinapadu, so srđiti boji trajali do noči. Z zapadnega brega Oise severno izliva reke Matz je sovražnik popolnoma pregnan. Vjeli smo nad 13.000 Francozov.

Izguba višin južnozpadno Noyona je prislila sovražnika, da se je umaknil iz svojih pozicij ob gojzdu Carlepont na vzhodnem bregu Oise. Umikajočega se sovražnika smo zasledovali preko Carlepona in Caisnesa ter smo v boju dosegli črto severno Bailly-Tracy-Lo Val. Žilavo in ne zmeneč se za ogromne izgube je sovražnik nadaljeval svoje brezuspešne napade na Chateau Thierry. Vsi naskoki so bili krvavo zavrjeni.

Berlin, 12. junija zvečer. Krajevni boji na bojišču južnozpadno Noyona in južno Aisne.

»Szent Istvan« torpediran.

Dunaj, 12. junija. Uradno se razglasa: **Bojna ladja »Szent Istvan« je bila pri ponočni vožnji v Adriji torpedirana ter se je potopila.** Linijski poročnik Maks Rövid, obratni strojni vodja Sarnitz, pomorski kadet Müller in približno 80 mož posadke se pogreša. Pomorski aspirant pl. Serda je mrtev. Ostala posadka je rešena.

»Szent Istvan« je četrta izmed največjih avstro-ogrskih bojnih ladij, ki so bile zgrajene od leta 1911. do 1914. Njeni vrstniki »Viribus unitis«, »Tegethof« in »Princ Evgen« so bili spuščeni v morje leta 1911. in 1912., »Szent Istvan« pa leta 1914. Vsaka teh ladij obsega 20.000 ton. Dolge so po 15 metrov in široke po 27:3 metrov. Na krovu vsake teh ladij je 44 topov, med temi 12 topov kalibra 30:5 centimetrov, razen tega več strojnih pušk in naprava za lančiranje torpedov.

Italijansko poročilo o torpediranju »Szent Istvana«.

Rim, 12. junija. (»Agenzia Štefani«): Ob dnevnem svitu dne 10. junija sta pri dalmatinskih otokih dve italijanski torpedovki pod poveljstvom fregatnega kapitana Luigi Rizzo napadli oddelek avstrijskega ladijevja, obstoječega iz dveh velikih bojnih ladij tipa »Viribus unitis«, zavarovanih z 10 torped. lovci. Naši torpedovki sta predrla črto torpednih lovcev ter z dvema torpedi zadeli »Szent Istvan«, ki je plul kot prvi; en torped pa je zadef drugo bojno ladjo. Obe naši torpedovki sta se vrnili nepoškodovani v svoje izhodišče.

Komuniké našega pomorskega poveljstva pripominja, da druga bojna ladja od torpeda ni bila zadeta.

Zadnje vesti.**Ministrski svet.**

Dunaj, 12. junija. Za danes zvečer je sklicana seja ministrskega sveta, kateri se v parlamentarnih krogih pripisuje velika važnost za nadaljnji razvoj položaja.

Seidler ne gre.

Dunaj, 12. junija. V nemških parlamentarnih krogih zatrjujejo, da cesar eventualne demisije ministrskega predsednika Seidlerja ne bo sprejel. Vodstva vladnih poslov torej za eventualno junijsko zasedanje parlamenta ne bo prevzel drug mož. Tako daleč bodo stvari dozorele najbrže šele v jeseni. Kakor stoji stvari sedaj, bo Seidler ostal še na svojem mestu in ne bo sklical parlamenta. S tem se vlada ogne tudi viharjem, ki jih je bilo pričakovati v junijskem zasedanju parlamenta. V sled tega bo nastalo s 30. junijem, ko poteče proračunski provizorij, stanje ex lex.

Kriza.

Dunaj, 12. junija. Iz nemških parlamentarnih krogov se poroča: Ministri grof Silva-Tarouca, baron Wieser, baron Banhaus in baron Wimmer stoji na stališču, da se parlament skliče takoj na zasedanje in se na ta način prepreči uporaba § 14. Če se ne skliče parlament, bodo imenovani člani kabineta izvajali konsekvence ter podali demisijo. Tudi minister za Galicijo namerava odstopiti.

Nemško-poljska pogajanja.

Dunaj, 12. junija. Pogajanja med Nemci in Poljaki so vsled krakovskih sklepov prekinjena, ker so ti sklepi izzvali v nemških krogih nezaupanje. V včerajšnji seji zveznega odseka nemško-nacionalnih strank so poslanci izjavili, naj se pogajanja s Poljaki prekinejo. Izključeno pa ni, da se bodo pozneje enkrat zopet nadaljevala.

Burian v Berlinu.

Berlin, 12. junija. Zunanji minister grof Burian je danes dopoldne nadaljeval včeraj pričeta pogajanja z državnim kanclerjem Hertlingom in prišel z njim do popolnoma zadovoljivega rezultata. Danes zvečer se odpele grof Burian zopet na Dunaj. O razgovorih, ki se bodo pa še nadaljevali, bo izdan uradni komuniké.

Ebert — predsednik v glavnem odseku rajhstaga.

Berlin, 12. junija. Glavni odsek rajhstaga je izvolil v današnji seji za svojega predsednika socialno-demokratskega poslanca Eberta na mesto poslanca Fehrenbacha, ki je bil izvoljen za predsednika državnega zbora. Tako sta dosegla oba predsednika socialno-demokratske stranke, Scheidemann in Ebert v rajhstagu vodilna mesta.

Komisija sovjetov v Berlinu.

Berlin, 12. junija. Po poročilu »Vossische Zeitung« je prišla včeraj v Berlin vojaška deputacija ruske sovjetske republike. Komisija se bo posvetovala o političnih, vojaških in gospodarskih vprašanjih. Sestala se bo koncem tega tedna.

Amerika v vojni.

New York, 12. junija. Bivši predsednik Roosevelt je v nekem govoru izjavil: Kar sta Hindenburg in Tiltz povedala, da ameriška pomoč v 18 mesecih ne bo

zadostna, se je uresničilo. Kaj smo doslej poslali preko oceana? Majhno armado, kakor so jo imeli Srbi. Poslati moramo tja najmanj pet milijonov mož ter se pripraviti na triletno vojno.

Aprovizacija.

Krompir za I. in II. uradniško skupino. Stranke I. in II. uradniške skupine preimejo krompir v petek, dne 14. t. m. popoldne pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: I. uradniška skupina: od 2. do 3. štev. 1 do 220, od 3. do 4. štev. 221 do konca. II. uradniška skupina od 4. do 5. Stranke dobe za vsako osebo po 3 kg krompirja, kilogram stane 50 vinarjev.

Prodaja vojnih klobas po znižani ceni. Mestna aprovizacija bo prodajala klobase v vojni prodajalni v Gosposki ulici v petek, dne 14. t. m. strankam z zeleno izkaznico B in sicer od št. 300 do 450 dopoldne, od št. 450 do 600 popoldne. Vsaka oseba dobi četrt kg praških klobas, kilogram stane 4 K.

Kislo zelje za Vič. Občani Viča, ki imajo rumene izkaznice s črko B ali C, prejmejo kislo zelje pri Jakopiču na Mirju v petek, dne 14. t. m. dopoldne. Določen je tale red: Stranke z rumenimi izkaznicami B od 8. do 9. stranke z rumenimi izkaznicami C štev. 1 do 250 od 9. do 10., štev. 251 do konca od 10. do 11. Vsaka oseba dobi 2 kg, kilogram stane 80 vin.

Kislo zelje za Moste. Občani Most, ki imajo rumene izkaznice s črko B ali C, prejmejo kislo zelje pri Jakopiču na Mirju v petek, dne 14. t. m. popoldne. Določen je tale red: Stranke z rumenimi izkaznicami B od 2. do 3., stranke z rumenimi izkaznicami C štev. 1 do 240 od 3. do 4., štev. 241 do konca od 4. do 5. Vsaka oseba dobi 2 kg, kilogram stane 80 vin.

Petrolej do 31. avgusta se bode oddajal le še za urade, zavode, obrt in tiste stranke, ki bodo navedene v posebnem razglasu, kateri se objavi prihodnje dni v tiskajšnjih listih. Vsak opravičenec, ki hoče imeti petrolej, mora izpolniti posebno vprašalno polo, ki se bode dobila v mestni posvetovalnici šele tedaj, ko se razglase v listih, kdo je sploh opravičen do petroleja, in katera druga spričevala je treba doprnesti. Predno torej ne izidejo v listih razglas o petroleju, ni treba nikomur hoditi na magistrat po vprašalne pole.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Josip Petejan

Tisk »Učiteljske tiskarne« v Ljubljani

Agitirajte za »Naprej«! Pošiljajte ga vojakom!

Okrajna bolniška blagajna v Ljubljani.

Pisarna: Turjaški trg 4/I. — Uradne ure od 8. zjutraj do 2. popoldne. — Ob nedeljah in praznikih blagajna ne uraduje.

Zdravniki gg.:

Dr. Košenina Peter, splošno zdravljenje, ordinira v blagajni od pol 11. do pol 1. opoldne.

Dr. Kraigher Alojzij, splošno zdravljenje, ordinira od 1. do 3. popoldne, Poljanska cesta 18.

Dr. Minář Fran, kirurško in splošno zdravljenje, ordinira od pol 1. do pol 3. popoldne v blagajni.

Dr. Zajec Ivan, splošno zdravljenje, ordinira od pol 10. do pol 11. dopoldne v blagajni, od 2. do 3. popoldne v Frančiškanski ulici 2.

Člani, ki potrebujejo zdravniško pomoč, in njih svoji vkolikor so opravičeni do zdravniške pomoči, se morajo v vsakem primeru zglasti v pisarni bolniške blagajne, da dobe nakaznico za zdravnika; brez nakaznice ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Bolniški list, ki ga izpolni zdravnik, mora bolnik takoj oddati v blagajniški pisarni. Ob nedeljah in praznikih ordinirajo zdravniki le v nujnih primerih. Zdravila se dobivajo v vseh ljubljanskih lekarnah. Bolniščina se izplačuje ob sobotah od 8. do 1. ure popoldne, če je ta dan praznik, dan prej. Bolnike, ki se zaradi bolezni ne morajo zglasti sami, mora prigrasiti kdo drugi. Potrebna specialna zdravljenja dovoljuje blagajna po nasvetu zdravnikov.

Načelstvo.

Štev. 7796.

Razglas.

C. kr. urad za ljudsko prehrano namerava dodeliti nekaj sladkorja za vkuhanje sadja društvom za sadierejo ter njih članom, ki pridelavajo sadje, nadalje posestnikom malih vrtov, šolskim in župnim vrtom, končno občekoristnim organizacijam ter skupnim vojnim kuhinjam.

Upravičenci imajo vlagati pismene, nekolokovane prošnje pri magistratnem sladkornem mestu v magistratni posvetovalnici, katere morajo obsegati sledeče točke, in sicer:

I. 1. Natančno ime in natančen naslov prosilca z navedbo, kje v ljubljanskem mestnem pomerju leži vrt;

2. navedbo, koliko sadnih dreves in katere vrste ima dotičnik ter koliko kilogramov sadja je približno pridelal leta 1917;

3. navedbo, če je prejel tudi leta 1917, sladkor za vkuhanje sadja in koliko kilogramov marmelade je izgotovil;

4. potrdilo občinskega okrajnega načelnika, da se prosilec bavi s sadierejo;

5. množino sadja, katerega pričakuje, in množino sladkorja, katerega zahteva.

II. Pri društvih za sadierejo, občekoristnih organizacijah in vojnih kuhinjah priklopiti je prošnji seznam članov z imeni in naslovi, katerega mora predstojnik uveriti.

Prošnje vlagati je najkasneje do 20. junija 1918; na poznejše prošnje ali na prošnje, ki niso praviloma opremljene, se ne bo oziralo.

Zasebne stranke, ki nimajo vrtov ter ne pridelujejo sadja, ne prihajajo v poštev pri tej razdelitvi; istotako ne stranke, kojih vrtovi ne ležijo v ljubljanskem mestnem pomerju. Le-te imajo se obračati na c. kr. okrajno glavarstvo, pristojno po legi vrta.

Mestni magistrat ljubljanski,
dne 5. junija 1918.

Srbenje
Garje
Lišaj
Hraste

Najzanesljivejše sredstvo proti temu je

PARATOL
domače mazilo,

Ne maže, je brez duha, torej tudi čez dan uporabno. Velik lonček K 6⁰. PARATOL - PRAŠEK varuje občutljivo kožo. Škatlja stane K 2⁵⁰.

Oboje se dobi proti predplačilu ali povzetju pri
Paratol delavnice lekarnarja M. Kleina.
BUDAPEŠTA VII-11., ROZSA UTCA 21.